

DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ AZ OKTATÁSBAN (OTKA-PD-20)

IDŐKÖZI BESZÁMOLÓ

2020. november 30. – 2021. október 31.

„A digitális transzformáció hatása az oktatási szektor képesség-ökoszisztémájának dinamikájára” (OTKA PD 134206) című kutatást 1 fő vezető kutató és 1 fő hallgatói munkatárs (kutatási asszisztens) valósítja meg elsősorban, azonban a projekthez kapcsolódóan számos együttműködés, hallgatók és kollégák bevonása valósult meg. A beszámoló keretében a munkatervben felsorolt konkrét feladatokhoz kapcsolódóan mutatjuk be és tekintjük át a projekt első évének legfontosabb eredményeit.

1) A tanári professzió képesség-ökoszisztémájával és a digitális transzformációval kapcsolatos releváns kontextus feltárása, meglévő adatok és kutatások másodelemzése

A kutatás keretében feltártuk a hazai és nemzetközi releváns szakirodalmat, külön fókuszálva a pandémia okozta felgyorsult alkalmazkodási folyamatokra. A közoktatás területén egy, az Evangélikus Pedagógiai Intézet projektjéhez kapcsolódóan, szisztematikus szakirodalomelemzés keretében szerzőtársakkal áttekintettük a közoktatásra vonatkozó technológiai integrációs modellekkel kapcsolatos kutatások főbb tapasztalatait (az eredményekről társszerzőkkel a 21. Országos Neveléstudományi Konferencián egy előadás keretében számoltunk be; cím: „Digitális transzformáció a közoktatásban: a technológiai integráció lehetőségei és kihívásai”). Saját kutatási projektünkön belül szisztematikusán összegyűjtöttük a felsőoktatásra vonatkozó empirikus kutatásokat is (elsősorban a TAM/UTAUT modellekre fókuszálva). Az eredmények feldolgozása és publikálása a következő munkafázisban valósul meg. A szakirodalmi feltárást tovább gazdagítja a kutatás köré kialakult hallgatói kör, akik műhelymunka (4 pedagógia BA hallgató), TDK dolgozat (1 tanárszakos hallgató), illetve szakdolgozat (1 angol nyelvű emberi erőforrás tanácsadó mesterszakos, 3 angol nyelvű neveléstudományi mesterszakos, 4 pedagógia BA szakos hallgató) keretében a fő kutatási kérdésekhez kapcsolódóan dolgoznak. A 2020-2021 tavaszi félévben egy szabadon választható doktori kurzust is indítottunk az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolában („Digitális transzformáció az oktatásban”) ahol 5 doktorandusz hallgatóval vizsgáltuk a téma elméleti hátterét és gyakorlati megvalósulását.

A rendszerszintű ökoszisztéma elemzése kapcsán az Innova projektre építve a Moszkvai Higher School of Economics Innovációs Laboratóriumával együttműködve készítettünk egy előadást az ECER konferenciára (cím: „Actor Motivations and Values in Education Innovation Ecosystems: the Cases of Hungary and Russia”). Az előadásból tanulmányt is írtunk, mely véglegesítés alatt áll, az European Educational Research Journal folyóiratba tervezzük beküldeni.

A másodelemzések keretében a felsőoktatásra vonatkozóan elemzésre került az Innova kutatás adatbázisa, amelynek eredményeit 2021 novemberében az EADTU Innovating Higher Education konferenciáján mutattuk be (cím: „Enhancing the resilience of Hungarian higher education institutions – the role of digital innovations”). Ezen felül feldolgoztuk a saját egyetemünkre vonatkozó kari felmérésünk eredményeit a digitális átállásról. Ennek eredményeit társszerzőkkel a Neveléstudomány Online folyóiratban közzé tettük egy tematikus szám keretében (cím: „Alkalmazkodási stratégiák a távolléti oktatás során hallgatói, oktatói és intézményi szinten”). A közoktatásra vonatkozóan az Oktatási Hivatal EFOP-3.1.7 (Esélyteremtés a köznevelésben) projekt keretében megvalósított hatásmérés keretében gyűjtött adatokat másodelemeztük. A hatásmérés záró mérése kifejezetten fókuszált a pandémia okozta kényszerű digitális átállás megvalósítására. A másodelemzés eredményeit a 21. Országos Neveléstudományi Konferencián mutattuk be (cím: „Alkalmazkodási mintázatok a digitális munkarendben”), az eredményekről angol nyelvű folyóiratcikket készítettünk elő, amelyhez keressük a megfelelő nemzetközi folyóiratot.

Primer kutatásokat is végeztünk a területen. Megismételtük a korábbi (2020 márciusában végzett) kutatásunkat 2021 nyarán (DiO2), hogy felmérjük a digitális eszközök pedagógiai célú felhasználását (ennek eredményeiről a Digitális Tér Konferencián adtunk elő társszerzőkkel (cím: „Mit viszünk magunkkal a digitális tanrend tapasztalataiból?”), illetve felkérésre a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal webináriumán (cím: „A digitális oktatás tapasztalatai a jelenléti oktatásra való visszatérés támogatásához – kutatási eredmények a szakképzési adatokra vetítve”) is előadtunk a szakképzésre vonatkozó adatokról). A kutatás jellegéből fakadóan az eredményeket [dinamikusan frissülő infografikán](#) tettük azonnal elérhetővé a résztvevők számára. Továbbá egy pilot kutatás keretében kipróbáltuk a közoktatásban a szakirodalmi feltárás során azonosított lehetséges skálákat (Technology Readiness Index, UTAUT, PIC-RAT, DigCompEdu). Ennek eredményeiről a 2021-es HUCER konferencián (cím: „A technológiai integráció pedagógiai aspektusai – egy pilot kutatás tapasztalatai”), illetve a Pannon Egyetem „A digitális kultúra fenntarthatóságáról” c. műhelykonferencián (cím: „A technológiai integráció pedagógiai dimenziói”) számoltunk be.

2) Félig-strukturált interjúk és fókuszcsoport az érintettekkel:

Az előző pontban jelzettek alapján ezt a feladatot átterveztük a második kutatási szakaszra. Az első feladat keretében feltárt szakirodalmi források, kutatási eredmények, illetve a rendelkezésünkre álló adatbázisok másodelemzése során a kutatási célokon bőven túlmutató eredményekre vezetett, így ez a feladat redundánssá vált. A második kutatási szakaszban módosított fókussszal, a járványhelyzetre való tekintettel egy online Delphi-kutatás keretében valósítjuk meg ezt a feladatot. A feladat így nem a skálatejesztéshez járul hozzá, hanem a második szakasz kvantitatív kutatási eredményeinek árnyaltabb értelmezéséhez.

3) Skálatejesztés a második szakaszhoz:

A szakirodalmi feltárás, másodelemzések és saját primer kutatásaink során azonosítottuk azokat a lehetséges skálákat, amelyeket felhasználhatunk a második szakasz megvalósítása során. Áttekintettük a technológiai integrációs modelleket (TAM, UTAUT, TRI, TRAM, PIC-RAT, TIP, TIM, LoTI, SAMR stb.) és a tanárok digitális kompetenciájára vonatkozó mérőeszközöket (TPACK, TPACK21, DigCompEdu, ISTE, DQ stb.), amelyekből összeállítható a második szakasz mérőeszköze.

4) Másodelemzések eredményeinek összegzése angol nyelvű publikációban:

Az első szakaszban 2 angol nyelvű publikációt készítettünk elő, illetve 1 magyar nyelvű folyóiratcikk jelent meg. A munkatervben egy angol nyelvű Q1-es cikk szerepelt célkitűzésként. A cikket összeállítottuk, fókuszába a köznevelésben megvalósított alkalmazkodási stratégiákat állítottuk (a digitális tanrendre való hirtelen átállásra vonatkozóan). Jelenleg keressük a tanulmány fókuszájának legmegfelelőbb publikációs lehetőséget. Ezen felül a felsőoktatási tapasztalatokra vonatkozóan megjelent egy cikkünk a Neveléstudomány Online folyóiratban, illetve összeállításra került egy angol nyelvű cikk a moszkvai kollégákkal együttműködésben az ECER előadásból, amelyet az European Educational Research Journal-ban tervezünk publikálni (Q2, IF: 1.87).

5) Másodelemzések eredményeinek összegzése nemzetközi konferenciákon:

Az első szakaszban 2 nemzetközi és 6 hazai konferenciaelőadás valósult meg. A másodelemzések eredményeit (a tervből eltérően nem nyáron, hanem november elején) mutattuk be az EADTU Innovating Higher Education konferenciáján a felsőoktatás digitális oktatási innovációira vonatkozóan. Ezen felül az oktatási ökoszisztémára vonatkozóan adtunk elő az ECER konferencia keretében. A 21. Országos

Neveléstudományi Konferencián a projekthez kapcsolódóan két előadás is született. Saját kutatási eredményeinket a Digitális Tér 2021 Konferencián, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal webináriumán, a Pannon Egyetem „A digitális kultúra fenntarthatóságáról” c. műhelykonferenciáján és a HUCER 2021 konferencián adtuk elő.

6) Szakmai Tanácsadó Testület felállítása:

A projekt elején felkértünk szakértőket, hogy támogassák a kutatás megvalósítását különböző szakmai területekről. A felkérésünket 8 szakértő fogadta el: Bognár Amália, magyar-történelem szakos tanár (Mobility – Győr Digitális Élményközpont, A tanulás jövője MOOC); Lengyelne dr. Molnár Tünde, egyetemi docens (EKE IK, Digitális Technológia Intézet); Dr. habil. Molnár György, egyetemi docens (BME Tanárképző Központ); Dr. habil. Ollé János, egyetemi docens (PE MFTK, Digitális Módszertani Intézet); Orosz Beáta, doktorandusz (BME Műszaki Pedagógiai Tanszék); Pelle Veronika, egyetemi tanársegéd (BCE Kommunikáció és Szociológia Intézet); Prievara Tibor, angoltanár, IKT-szakértő, TanárBlog, #school; Dr. Racskó Réka, egyetemi adjunktus (EKE IK, Humáninformatika Tanszék). A Testület a munkatervhez igazodva a projekt elején ülésezett, ahol bemutatásra került a kutatási terv és hasznos visszajelzéseket kaptunk az első szakasz megvalósításához.

7) További eredmények:

A felsorolt és tervezett eredményeken túl létrehoztuk a projektet bemutató honlapot az ELTE PPK [Neveléstudományi Intézetének honlapján](#), ahol nyilvánosan elérhető a kutatás bemutatása, a részletes kutatási terv, illetve naprakészen bemutatjuk a kutatás eredményeit, sajtómegjelenéseket. Ezen felül létrehoztunk egy felületet a [ResearchGate platformon](#) a kutatási eredmények, publikációk és előadások megosztására.

